

HOP!

HEARTS OPEN PEOPLE

Projekt o
wolontariacie
miejskim

Miasto Toruń

Toruń to miasto położone w północnej Polsce, nad rzeką Wisłą. Jego populacja wynosi **184 038** mieszkańców wg danych ze stycznia 2018 roku. Toruń, założony w 1233 r. przez Krzyżaków, jest jednym z najstarszych miast w Polsce. Przez wieki był domem dla ludzi różnego pochodzenia i religii. Uważany za jedno z najpiękniejszych miast w Europie, Toruń słynie z monumentalnej katedry oraz Muzeum

Piernika, którego tradycja wypiekania sięga niemal tysiąca lat. Toruń wyróżnia się bardzo wysokim standardem i jakością życia jego mieszkańców. W 1997 r. średniowieczna część miasta została wpisana na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. W roku 2007 toruńska starówka została uznana za jeden z Siedmiu Cudów Polski. Toruń jest miejscem urodzin słynnego polskiego astronoma Mikołaja Kopernika.

Turystyka

Toruń jest miastem, którego gospodarka opiera się głównie na turystyce i z tego względu sektor gastronomii, hotelarstwa i usług turystycznych jest tu dobrze rozwinięty. W roku 2017 miasto odwiedziło **2,37 mln** turystów, w tym goście

zagraniczni z 48 krajów. Głównymi atrakcjami turystycznymi są: architektura gotyckiej starówki, Dom Kopernika, Muzeum Piernika, Planetarium, Bulwar Filadelfijski, Krzywa Wieża, ruiny Zamku Krzyżackiego.

Gospodarka

Co roku Toruń zajmuje czołowe miejsca w rankingu „Miast atrakcyjnych dla biznesu” prowadzonym przez magazyn Forbes. Miasto posiada łącznie ponad 100 hektarów terenów inwestycyjnych i otrzymało najwyższą ocenę – A w kategorii potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich gałęzi gospodarki. Najbardziej dynamiczny rozwój gospodarczy ma miejsce w branży farmaceutycznej, spożywczej, przemyśle metalowym i chemicznym, a także logistyce i technologii informacyjnej. Kolejną zaletą Torunia jest dobra sieć połączeń drogowych i lotniczych z dużymi ośrodkami miejskimi. W diagnozie społecznej 2015, miasto zostało wysoko ocenione jako dobre miejsce do

mieszkania. 79,2% mieszkańców miasta stwierdziło, że Toruń bardzo się zmienił w ostatnich latach. W 2016 roku łącznie **1,1 mln** osób uczestniczyło w **1400** imprezach kulturalnych, pokazach, koncertach i wystawach zorganizowanych przez instytucje miejskie. Toruń jest także znaczącym ośrodkiem akademickim – Uniwersytet Mikołaja Kopernika jest piątym co do wielkości uniwersyte-tem w Polsce a liczba jego studentów wynosi **27 000**. W mieście jest zarejestrowanych **26 000** firm a stopa bezrobocia wynosi **5,2%** (w grudniu 2017). Liczba osób zatrudnionych wynosi **62 986**. Prawie 30% procent mieszkańców w przedziale wieku 25–29 lat posiada wyższe wykształcenie.

Zasoby:

- Instytucje kultury zarządzane przez Gminę Miasta Toruń (7)
- Instytucje kultury zarządzane przez samorząd województwa (4)
- Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji – współpraca z organizacjami pozarządowymi
- Wydział Kultury – współpraca z instytucjami kultury
- 5 uczelni wyższych: Uniwersytet Mikołaja Kopernika i Wyższa Szkoła Bankowa (studenci w wieku 19 - 24 lat)
- 35 szkół średnich (uczniowie w wieku 16 - 19 lat)
- Inkubator NGO - otwarcie we wrześniu 2018,
- Orbi Toruń – portal internetowy wykorzystywany przez organizacje pozarządowe, usługa prowadzona przez Gminę Miasta Toruń
- Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Torunia
- Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
- Rada społeczna ds. konsultacji społecznych
- Rada społeczna ds. rozwoju społeczno-gospodarczego zespołu staromiejskiego
- Rada Seniorów Miasta Torunia
- Pełnomocnik Prezydenta Miasta Torunia ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych w Toruniu
- Program wsparcia dla organizatorów wydarzeń kulturalnych „MIKROWSPARCIE”
- Wsparcie finansowe i pozafinansowe dla organizacji pozarządowych

Wolontariat & Organizacje pozarządowe

1. Strategia Rozwoju Miasta Torunia do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy rozwoju do 2028 r.

Analiza SWOT – Słaby punkt – Niewystarczająca promocja wolontariatu

Główny cel: Promocja i rozpowszechnianie idei wolontariatu

2. Organizacje pozarządowe

- Organizacje pozarządowe które biorą udział w miejskich, otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań publicznych otrzymują punkty bonusowe za zaangażowanie wolontariuszy;
- Stawka godzinowa pracy wolontariusza wynosi 15 zł (3,5 euro);
- Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych w Toruniu wynosi 1260, z czego ok. 1/3 jest aktywna;
- Wsparcie w postaci dotacji przyznawanej przez Gminę Miasta Toruń dla 530 projektów realizowanych przez 320 organizacji pozarządowych;
- Każdego roku Gmina Miasta Toruń oferuje 30 konkursów dla organizacji ozarządowych. łączna kwota przyznana na realizację projektów przez organizacje pozarządowe wynosi 26,3 mln zł (6,1 mln euro);
- Ponad 6500 osób jest zaangażowanych w realizację projektów, w tym 1600 wolontariuszy;
- Około 60 organizacji pozarządowych wynajmuje lokale do prowadzenia działalności na preferencyjnych warunkach, a łączna kwota upustów z tego tytułu wynosi 560 000 zł (130 000 euro);

3. Przykłady imprez z udziałem wolontariuszy:

Toruńska Agenda Kulturalna – Festiwal Sztuki Faktu, Festiwal Piosenki i Ballady Filmowej, Bella Skyway Festival – około 200 wolontariuszy rocznie. Fundacja Biuro Kultury - Międzynarodowy Festiwal Filmowy Tofffest - ok. 150 wolontariuszy rocznie. Wydział Sportu i Rekreacji – wydarzenia przy udziale wolontariuszy – 3 zawody żużłowe

i 1 zawody lekkoatletyczne – razem 85 wolontariuszy. Instytucja Kultury Dwór Artusa – Forte Artus Festival, Koncerty pod Gwiazdami, Toruński Festiwal Książki – łącznie 9 wolontariuszy.

4. Uczelnie wyższe:

- Uniwersytet Mikołaja Kopernika – **22 000 studentów**
- Wyższa Szkoła Bankowa – **7 000** studentów
- Wyższe Seminarium Duchowne
- Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej
- Kolegium Jagiellońskie - Toruńska Szkoła Wyższa

5. Wyzwania i potrzeby:

Wolontariusz pomaga z potrzeby serca. Nie wymaga dla siebie szczególnych podziękowań, a najlepszą nagrodą dla niego/niej jest efekt ich pracy i satysfakcja z bycia pomocnym. Niektórzy ludzie poprzez wolontariat chcą odnaleźć samych siebie.

Próbują odkryć swój potencjał, poznać wymagania środowiska pracy. Studenci mówili, że czuli się zniechęceni, jeżeli cel pracy nie był jasno określony, a ich potencjał nie był należycie wykorzystywany. Studenci potrzebują zachęty i informacji na temat konkretnych potrzeb danej organizacji.

Gratyfikacje w postaci zniżek oraz drobnych upominków za pracę nie są ważne dla wolontariuszy. Chcą oni czuć się potrzebni i doceniani.

Organizacja pozarządowa Archipelag Inicjatyw, która zbudowała most międzypokoleniowy pomiędzy dziećmi i osobami starszymi nie ma problemów z przyciągnięciem wolontariuszy, ale osoby starsze obawiają się podania danych osobowych w celu podpisania umowy.

Projekt HOP! Hearts Open People – conference and workshops about urban volunteering (HOP! Serca Otwarte Ludzie – konferencja i warsztaty o miejskim wolontariacie), w ramach którego 11–12 kwietnia 2018r. odbyło się w Toruniu międzynarodowe spotkanie.

Toruń był liderem projektu finansowanego z programu Europa dla Obywateli z działania Town Twinning, a partnerami byli: Klajpeda – Litwa, Dyneburg – Łotwa, Kowno – Litwa, Getynga – Niemcy.

Gościliśmy 25 osób z zagranicy, które reprezentowały różne środowiska związane z wolontariatem: organizacje pozarządowe, instytucje kultury, urzędy miasta, młodzieżowe rady miasta. Taka różnorodność generowała przepływ wiedzy i sprzyjała inspiracji.

W realizację projektu zaangażowane były dwie lokalne instytucje: Centrum Sztuki Współczesnej oraz Biuro Karier UMK, a także organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Hospicjum Światło, Fundacja Światło oraz Fundacja Archipelag Inicjatyw.

Głównym celem konferencji była promocja i rozpowszechnienie idei wolontariatu oraz przygotowanie modelu Centrum Wolontariatu dla Torunia.

Spotkanie zostało przewidziane jako dwustopniowe, „wejście” w temat wolontariatu. Pierwszy dzień to wystąpienia ekspertów: Łukasza Bartosika kierownika Polskiej Akcji Humanitarnej w Toruniu, Niny Rapo koordynatorki – opiekunki studentów z programu Erasmus +, Agnieszki Buczyńskiej Dyrektora Regionalnego Centrum Wolontariatu w Gdańsku oraz prezentacja dobrych praktyk z innych miast europejskich. Z kolei drugi dzień to warsztaty prowadzone metodą wykorzystywaną do realizacji projektów z programu URBACT III. W międzynarodowych grupach na podstawie przedstawionych danych o Toruniu uczestnicy planowali poszczególne etapy powstania i funkcjonowania Centrum Wolontariatu. Rezultatem pracy jest koncepcja, która powstała partycypacyjnie i transnarodowo, bo założenia wolontariatu są globalne.

Przestrzeń CSW była dodatkowym atutem wydarzeń, monumentalna sala kolumnowa to dobre miejsce do swobodnej wymiany myśli.

Organizatorzy:

Urząd Miasta Torunia oraz Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu.

Fot. Kamila Neuman

Drugi dzień warsztatów

Problem: Brak koordynacji działań związanych z wolontariatem

Rozwiązanie: Utworzenie Centrum Wolontariatu

Cel: nawiązanie kontaktów pomiędzy wolontariuszami; rozwój wolontariatu; poprawa jakości usług wolontariatu; budowanie więzi społecznych; integracja mieszkańców

Jak zorganizować Centrum Wolontariatu?

5 kroków

1. Stworzenie koncepcji funkcjonowania Centrum
2. Znalezienie i utrzymanie wolontariuszy
3. Wprowadzenie systemu wyszukiwania beneficjentów
4. Promocja wolontariatu i edukacja na jego temat
5. Stworzenie oferty komercyjnej Centrum Wolontariatu

Model Centrum Wolontariatu

Rezultat HOP! Hearts Open People – konferencji i warsztatów na temat wolontariatu miejskiego

5 kroków do stworzenia Centrum Wolontariatu

Krok I. Stworzenie koncepcji funkcjonowania Centrum (CW)

Działanie	Zamierzony rezultat	Zasoby/ Aktywa	Agencja Prowadząca	Kluczowi partnerzy	Okres realizacji
Założenie biura	CW osiąga gotowość do działania	Pieniądże, sprzęt, personel, pomieszczenie	Gmina Miasta Toruń/ organizacja pozarządowa (NGO)	Urząd Miasta Torunia (Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji), Inne centrum wolontariatu, Fundusze Ministerialne, Fundusze Norweskie	1 rok
Rekrutacja pracowników CW	Posiadanie doświadczonego pracownika do prowadzenia CW	Kontakty/ rekomendacje od różnych instytucji, konkurs na stanowisko, szkolenie	Gmina/ NGO	Inne służby wolontariatu, organizacje młodzieżowe, Ministerstwo	3 miesiące
Strona internetowa, media społecznościowe, baza danych	Promocja, dostęp, widoczność	Serwer, grafik komputerowy, administrator sieci, pieniądze, informatycy, pomysły, przykłady/ model	Gmina/ NGO	Inne centra, inne NGO, graficy komputerowi, informatycy	3 miesiące
BAZA DANYCH 1. organizacji 2. wolontariuszy	Posiadanie dostępu do informacji	Narzędzie bazy danych, koncepcja potrzebnych informacji, www, kontakty	CW	Urząd Miasta Torunia (Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji)	3 miesiące
PROMOCJA	Przyciągnięcie NGO i wolontariuszy	Media, media społecznościowe, pieniądze, specjalista ds. promocji, kampania społeczna	CW	Media, Urząd Miasta Torunia, szkoły, uniwersytet, NGO	1 miesiąc

Krok II. Znaleźnienie i utrzymanie wolontariuszy

Działanie	Zamierzony rezultat	Zasoby/ Aktywa	Agencja Prowadząca	Kluczowi partnerzy	Okres realizacji
Bezpośrednia komunikacja	Znalezienie nowych wolontariuszy	Szkoły, znajomi, wydarzenia publiczne, NGO	CW	Szkoły, Uniwersytet, znajomi, NGO	Cały czas
Organizowanie wydarzeń otwartych/ budowanie społeczności	Przyciągnięcie nowych wolontariuszy, partnerów, tworzenie relacji, promocja	Urząd Miasta Torunia, inni wolontariusze pracujący od długiego czasu, zasoby czasowe	CW, NGO, studenci, uczniowie, nauczyciele	Sponsory, wolontariusze, NGO	Dwa razy w roku
Platforma komunikacji: spotkania nieformalne, spotkania, szkolenia					

Krok III. Wprowadzenie systemu wyszukiwania beneficjentów

Działanie	Zamierzony rezultat	Zasoby/ Aktywa	Agencja prowadząca	Kluczowi partnerzy	Okres realizacji
Zasady funkcjonowania CW	Scentralizowany system dla miasta	Strategia/poli-tyka miejska, pieniądze/prawnicy	Urząd Miasta Torunia	NGO, instytucje otoczenia biznesu	2 lata
Dzień wolontariatu	Nagrody za wolontariat, budowanie społeczności, okazja do prowadzenia edukacji obywatelskiej	Koordynator, koncepcja, wydarzenia	CW Wydział Promocji, Wydział Komunikacji Społecznej i Informatyki	NGO, instytucje otoczenia biznesu Szkoły Uniwersytet	3 miesiące
E-Platforma do rejestracji	Łatwy dostęp, baza danych atrakcyjna dla młodych ludzi, statystyki	Koordynator, system informatyczny, pieniądze	CW	NGO, instytucje otoczenia biznesu, studenci, obywatele	6 miesięcy
System certyfikacji, Program	Motywacja do zostania wolontariuszem, sposób na pozyskanie pracy/nabywanie praktycznych umiejętności, sprawdzanie poprawności dokumentów, usługi wolontariatu	Koordynator	CW	Urząd Miasta Torunia, instytucje, eksperci	

Krok IV. Promowanie idei wolontariatu i edukacja

Działanie	Zamierzony rezultat	Zasoby/ Aktywa	Agencja Prowadząca	Kluczowi partnerzy	Okres realizacji
Prowadzenie edukacji w szkołach	90 % uczniów szkół wie co to jest wolontariat, przeszkolenie nauczycieli	System edukacji	Wydział Edukacji	Wydział Promocji, Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji	Cały czas
Współpraca z biznesem	50 firm przekazuje środki na Dzień Wolontariatu	Lokalny biznes/firmy	Centrum Wsparcia Biznesu	CW Urząd Miasta Torunia Instytucje	Raz w roku
Dzień Wolontariatu	Nagrody za wolontariat, budowanie społeczności, okazja do edukacji obywatelskiej	Koordinator, koncepcja imprezy/wydarzenia	CW, Wydział Promocji, Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji	NGO, instytucje otoczenia biznesu, szkoły, uniwersytet	3 miesiące

Krok V. Stworzenie oferty komercyjnej Centrum Wolontariatu

Działanie	Zamierzony rezultat	Zasoby/ Aktywa	Agencja prowadząca	Kluczowi partnerzy	Okres realizacji
Kawiarnia, dom społeczny	Budowanie społeczności	Lokal: oferta napojów, przyjemne miejsce do odbywania spotkań i szkoleń	CW		
Poszukiwanie środków	Zbiórka pieniędzy na rozwój	Zasoby ludzkie/ wolontariusze	CW	Duże firmy	
Sprzedawanie umiejętności	Oferta szkoleń	Miejsce do odbywania konferencji, baza wolontariuszy, wiedza i umiejętności nt. organizacji systemu, wolontariatu w firmach lub instytucjach	CW	Szkoły (uczniowie i nauczyciele), uniwersytet, Regionalne Centrum Wolontariatu w Gdańsku	

Organizator konferencji:

Urząd Miasta Torunia
oraz Centrum Sztuki Współczesnej
w Toruniu

